

Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam.
Het BBO is de vereniging van schoolbesturen
van het primair onderwijs en het speciaal
onderwijs te Amsterdam.

Achtergrondinformatie bij de BBO-actie OP=OP

In Nederland loopt het lerarentekort de spuigaten uit. Er zijn in heel Nederland veel te weinig leerkrachten, maar in Amsterdam is het tekort het grootst. Klassen worden bij ziekte van de leerkracht zoveel mogelijk verdeeld over de andere groepen. Als het echt niet anders kan, worden de leerlingen naar huis gestuurd. Dat wil niemand, maar het primair onderwijs weet ondertussen niet meer hoe het tekort aan leerkrachten opgevangen moet worden. In Amsterdam verwachten we in 2023 een tekort van bijna 500 leerkrachten. Als dat waarheid wordt, kunnen 15.000 Amsterdamse kinderen geen onderwijs meer krijgen omdat er simpelweg geen leerkracht te vinden is.

Op basis van ramingen is de schatting dat, als er niets verandert, het lerarentekort landelijk in 2020 oploopt naar 4.000. En dat als we niets doen, dit tekort in 2025 landelijk oploopt naar 10.000¹. Samen met werkgevers, bonden en gemeenten werkt de landelijke overheid aan het tegengaan van het tekort.

Hoe is het lerarentekort ontstaan?

Het lerarentekort heeft verschillende oorzaken. Veel leerkrachten gaan de komende jaren met pensioen en er zijn te weinig jonge leerkrachten om hun plaats in te nemen. Ook is er de afgelopen jaren een leerlingendaling geweest. Deze daling is in 2020 landelijk gezien over zijn top, waardoor er weer meer leerkrachten nodig zijn. Tegelijkertijd gaan er steeds minder studenten naar de pabo. In 2007 studeerden nog zeventuizend studenten per jaar af aan de pabo. In 2020 zijn dat er nog maar 3.500, zo is de voorspelling. Dat komt onder andere omdat de pabo's strengere toelatingseisen hanteren, waar niet alle studenten aan kunnen voldoen. Daarnaast haken steeds meer leerkrachten af.

Lerarentekort in Amsterdam

In 2018 zijn er in het Amsterdamse basisonderwijs 159 vacatures. In 2023 is dat opgelopen naar 475 vacatures.² Amsterdam heeft vanwege de groei van het aantal inwoners de opdracht om veertig nieuwe scholen te stichten, maar wie gaat er lesgeven op deze nieuwe scholen?

Daarnaast heeft Amsterdam te kampen met een overspannen woningmarkt. De prijzen voor koopwoningen stijgen de pan uit en huurwoningen zijn er nauwelijks te vinden. De reiskosten zijn voor starters vaak een drempel. Ook wil lang niet iedereen werken in een grote stad, met alle problemen die je op een school in de stad tegen kunt komen.

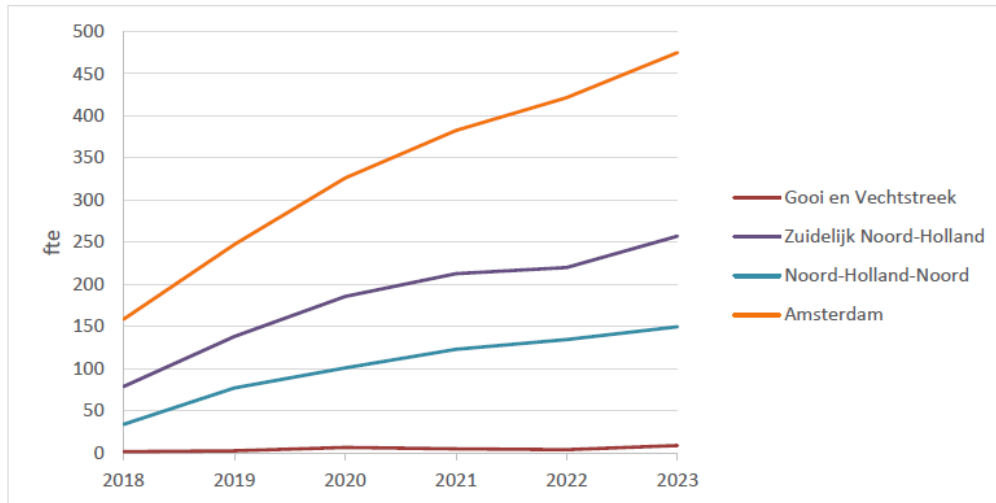
¹ Website rijksoverheid aanpak lerarentekort primair onderwijs

² Centerdata, arbeidsmarkt voor leraren PO 2018 – 2023, Regio Noord-Holland

Onvervulde vraag naar leerkrachten

In deze grafiek is weergegeven hoe groot de onvervulde vraag naar leerkrachten in Amsterdam is ten opzichte van de nabij gelegen regio's.

Figuur 11: Onvervulde vraag leraren in fte

Wat doet het BBO?

Bij het BBO (Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam) zijn 35 schoolbesturen aangesloten, samen goed voor 214 Amsterdamse scholen en 62.195 leerlingen. Het BBO is vertegenwoordigd in de gemeentelijke stuurgroep Amsterdamse onderwijsopgaven. In samenwerking met de gemeente wordt onder meer gewerkt aan de volgende maatregelen:

- nauw overleg met de pabo's in de stad om de daar aanwezige studenten voor de stad te behouden;
- bevorderen van zij-instroom. Een zij-instromer is iemand die al werkt en zich tot leerkracht wil gaan omscholen;
- vergroten van de inzetbaarheid van personeel, bijvoorbeeld door parttime-leerkrachten te vragen om meer te werken;
- zoeken naar stille reserves. Dat zijn mensen met een lesbevoegdheid, die nu niet in het onderwijs werken.

Wat doet de gemeente

De gemeente is zich bewust van de penibele situatie. De coalitiepartijen hebben enkele maatregelen genomen. Zij stellen een aantal woningen beschikbaar aan leerkrachten die in Amsterdam willen komen werken maar daar geen woonruimte hebben. Tevens verzorgen zij een gelimiteerd aantal parkeerkaarten en reiskostenvergoeding voor leerkrachten.

De gemeente biedt studiebeurzen aan en subsidies voor zij-instromers.

Na de gemeenteraadsverkiezingen komt er weer een nieuw college. De actie OP=OP is er ook op gericht om deze maatregelen voort te zetten, te intensiveren en uit te breiden.

Wat betekent het lerarentekort voor Amsterdam

De ouders van alle Amsterdamse scholen ontvangen eenzelfde brief over de dramatische situatie in het Amsterdamse onderwijs. Ouders en de politiek drukken we op het hart dat het onderwijs in gevaar is. Sterker nog; in sommige gevallen kunnen we helemaal geen onderwijs meer bieden.

De gevolgen voor de samenleving zijn groot. Wij als schoolbestuurders zien langzaam maar zeker een doemscenario waarheid worden. Duizenden leerlingen die thuis zitten. Ontwikkelingskansen voor kinderen dalen. Ouders komen in de knoop met hun werk. Jonge gezinnen trekken de stad uit en het kennisniveau in de stad zal dalen. Met de actie OP=OP willen we Amsterdam en het toekomstige college ervan doordringen dat het ernst is. Op dit moment is het vijf voor twaalf. In 2023, als er een tekort is van vijfhonderd leerkrachten, is het vijf over twaalf. Dan is het echt te laat want: OP=OP.

Waar bestaat de actie OP=OP uit?

- Het ondertekenen van de [petitie](#) OP=OP
- De handtekeningen worden verzameld en overhandigd aan het college dat na de gemeenteraadsverkiezingen aantreedt.
- Het massaal verspreiden door ouders, schooldirecteuren en leerkrachten van [de video](#) en de poster OP=OP via facebook, twitter en andere digitale media
- Wij vragen een ieder die het onderwijs en onze actie een warm hart toedraagt de poster op te hangen.

De actie OP=OP loopt van 7 t/m 14 maart.

Het gaat om onze kinderen. Die moeten toch goed onderwijs kunnen krijgen!